

ményei. Szerintem egy bíró stabil és világos értékrend nélkül nem létezhet, annak ellenére, hogy a politika-mentes, pártatlan ítélkezés magától értetődő. Viszont ahhoz, hogy valaki tiszta fejjel, emelkedett lélekkel tudjon dönten egy jogvitában, jártasnak kell lennie a világ dolgaiban, ismernie kell a társadalom fájdalmait és örömeit. Talán nem véletlen, hogy fogalmazóként, persze más könyvek mellett, rendkívüli háttással volt rám Eric Berne „Emberi játszmák” című műve, mely maig meghatározó olvasmány-élményem.

► **A bírói pálya felé is a váratlan szerencse terelte?**

Nos, az ösztöndíjszerződés ezt némiképp determinálta, de az egyetemet ettől függetlenül diákként éltem meg, jól éreztem magam. Ráadásul furcsa helyzetben, 1989-ben államvizsgáztam, a rendszerváltás előtt összeállított tételsor alapján. Ahogy az egyetemi éveim alatt maga a jog, úgy az ítélkezési tevékenység megismerése során a bírói pálya is egyre jobban kezdett érdekelni. 1990. szeptember 1-jétől 1993. január 31-éig a Miskolci Városi Bíróságon dolgoztam fogalmazóként. Akkor még úgy volt, hogy büntetőbíró leszek, végül mégsem így lett. Mivel az egész családom hegyaljai, szinte hazatértem azzal, hogy 1993. február 1-jével kineveztek a Szerencsi Városi Bíróság bírójának. Itt immár polgári ügyszakosként nagyobb részt dologi joggal kapcsolatos, kisebb részt család- és kötelmi jogi perek tárgyaltam. Sokat elárul az akkori körülményekről, hogy számos elnehezült, éven túli perrel kellett megbirkóznom. Ezt pedig nem győztem másképp, minthogy a Skoda S 100-asomat telepakoltam két-háromöt éves peres iratokkal, s otthon, a szabadságom alatt elmélyültem bennük. Így idővel komoly gyakorlatot szereztem az eljárásrend és az anyagi jog rejtelmeiben. Előbbiben nagy segítségemre volt akkori kollégám és barátom Palásti Gábor. Ámbátor az is lendületben tartott, hogy mivel Szerencsen elég kevés bíró dolgozott, mindent magam csináltam: a panasznapon én vettem fel a házasság felbontása iránti keresetet, lefolytattam a bontóper előtti meghallgatást, le-tárgyaltam az ügyet, majd a végrehajtással kapcsolatos intézkedéseket is megtettem. Mindig is szerettem tárgyalni, közel lenni az eldöntendő jogvitához. Egy vidéki bíróságnak amúgy is sok specialitása is van. Én például sok helyszíni szemlét tartottam, melyekre Szerencsen többnyire a takarítónő biciklijével jártam. Hamar meggyőződhettem arról, hogy a helyszínen másképp, életszerűbben, valódi személyiségüket megmutatva viselkednek a felek, mint egy steril tár-

gyalóban. És az sem mellékes, hogy a bíró saját tapasztalatával győződhet meg arról, valóban „szagmentes-e” a szomszéd disznóolja vagy tényleg túlnyúlik-e a telekhatáron az ereszcatorna. Ha ezt a tárgyalás során mindvégig helyes mederben tartom, jó döntés születhet. Ma már azt is tudom, hogy az eljárás minősége meghatározó a bírónak és az ügyfélnek egyaránt. A perrendtartás lényege ugyanis a rend, épp ezért a közigazgatási perekben nem vagyok híve a mediációnak. Ennek az is az oka, hogy a jelenlegi közigazgatási perjogi struktúrában egyedi határozatok felülvizsgálata zajlik, az alperesi hatóságot pedig nehéz lenne rávenni, hogy kiegyezzen az ügyféllel. Véleményem szerint ezért mindkettejük számára a megnyugtató, mielőbbi bírósági döntés a követendő út. Ráadásul két-három év is eltelhet, mire a Kúria dönt egy perben, így ha, mondjuk, a pénzügyi vagy a környezetvédelmi ügyekbe beékelődne a mediáció, tovább lassulna a döntéshozatal.

► **Ha már a megnyugtató bírósági döntést említette, adódik a kérdés: bíróként volt-e megbánt ítélete?**

Szerintem nincs olyan bíró, akinek ne lenne ilyen a pályafutása során. Velem előfordult,

hogy az ítélethirdetés közben dőbentem rá, hogy helytelen a döntésem. Ekként erőteljesen utaltam az érintett felet megillető jogorvoslati jogosultságra.

► **Bár kezdőként szinte hazakereszt Szerencsre, mégsem maradt sokáig.**

1994. április 1-jével helyeztek át a Miskolci Városi Bíróságra. Ettől kezdve tárgyaltam közigazgatási pereket. Az 1999-ben bekövetkezett hatáskörváltásig a kiosztásban szerepelt ma a munkaügyi bírák által tárgyalta, munkavédelmi, munkabiztonsági tárgyú közigazgatási határozatok felülvizsgálata is, de továbbra is tárgyaltam dologi jogi tárgyú pereket. 1999. február 1-jétől 2000. február 29-éig kirendeléssel, majd megyei bírói munkakörbe beosztva végeztem a munkát a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróságon. Csak érdekességként jegyzem meg, hogy az Ügyvédlágnak ugyancsak interjút adó Lukács Zsuzsanna, a Fővárosi Ítéltábla elnöke is erősen miskolci kötődésű, de az már az én személyes élményem, hogy épp az ő megyei elnöksége idején kaptam meg a kinevezésemet. Én is sokáig ingáztam a szülővárosom, Miskolc és Budapest között, de ma már jobbára a fővárosban élek. Ennek ellenére gyakran hazlátogatok, hiszen a szüleim és a családom is ott él. Nos, viszakanyarodva a Borsod megyei munkámhoz, a megye méretéből, sajátosságaiból fakadóan szinte minden közigazgatási típusú ügykategóriát tárgyaltam, ezen túlmenően nemperes eljárásban született közigazgatási végzéseket is felülbíráltam. Tagja, illetve elnöke voltam a választási, gyűlekezési joggal kapcsolatos ügyekben eljáró bírói tanácsnak, valamint tanácselnöke voltam a három bíróból álló közigazgatási ítélkező tanácsnak is.

► **A karrierútjában ez volt a másodfok, viszont átugorva az ítélőtáblát, a Kúriára került. Véletlenül vagy tudatosan?**

Mindkettő. Hét éve, egy lillafüredi közigazgatási bírói konferencián a kollégák biztattak arra, hogy pályázzam meg az akkor még Legfelsőbb Bíróság egyik közigazgatási bírói állását. Hát, egy ideig hezitáltam, de végül beadtam a pályázatomat. Talán az újabb sorsszerű véletlen műve, amikor a budapesti kollégiumi meghallgatásom után a kollégáimra várva beléptem egy étterembe, épp abban a pillanatban szólalt meg a híres Eddal az Elhagyom a várost: „Mindent itt hagyok, mit Miskolc adhatott”... Elbúcsúzza Miskolctól, 2009. szeptember 1-jével a Legfelsőbb Bíróság Közigazgatási Kollégiumá-

nak, majd a Kúria Közigazgatási- és Munkaügyi Kollégiumának lettem a bírója. Egészen 2012. szeptember 31-éig a K.VI. tanácsban, majd október 1-jétől előbb megbízottként, azután 2013. december 1-jétől a Kúria elnöke által kinevezett tanácselnökként vezetem a K.III. tanácsot, 2013. októberétől pedig – az ügghátralékot feldolgozandó – a pénzügyi perekben ítélező, ideiglenesen felállított K.VI. tanácsot is. A K.III. tanácsban általános ügyszakban ítélezem, de szintén ideiglenesen pénzügyi, illetve állami támogatással kapcsolatos ügyeket is felülbírálunk.

► Ön egy ideig – szóvivőként – az „arca” is volt a Kúria Közigazgatási és Munkaügyi Kollégiumának. A közvélemény jogos elvárása, hogy a bírósági ítéletek, indoklások az átlagembernek is világosak és közérthetőek legyenek. Ítélező bíróként is hasznát veszi az egykori szóvivőségnek?

Az egykori szóvivői munka kétségtelenül visszahat az ítélező munkára is. Gyakorlatias bírónak vallom magam, ebbe pedig az is belétartozik, hogy az ítélet, illetve az indoklás ne legyen terjengős, ellenben legyen jól érthető, amire a magyar nyelv sokszínű le-

hetőséget biztosít. Talán el lehet ismerni azok igazát, akik szerint a jogi nyelv bonyolult, ám jó ellenpéldának hadd hozzam fel Zlinszky professzort, akit soha nem hallottam rosszul vagy nem közérthetően fogalmazni.

► Mennyi ideje jut manapság az oktatói és az egyéb szakmai munkára?

Sajnos egyre kevesebb, így akadt, amiről le kellett mondanom. Miskolcon még napi szinten vettem részt a fogalmazók képzésében, és egészen 2009-ig a Miskolci Egyetemen szemináriumot is tartottam negyedéves joghallgatóknak. Jelenleg a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának záróvizsga-bizottságában veszek részt, 2012-től pedig a jogi szakvizsgáztatásban is. 2012-től a Kúria mellett működő Bírósági Végrehajtó Fegyelmi Bíróság bírója vagyok. Emellett gyakran hívnak előadónak különböző szakmai és közigazgatási szervek, köztisztviselők konferenciáira, korábban a megyei bíróság, utóbb a Kúria képviseletében. Szinte a kezdetektől tagja, illetve hosszú idők óta elnökségi tagja vagyok a Magyar Közigazgatási Bírák Egyesületének.

► Már többször szóba került a családja. A gyermekei követik-e a bírói pulpituson?

A fiam most végzett ugyancsak a Miskolci Egyetem jogi karán, egyelőre több opció van arra, milyen irányba induljon tovább. A döntés felelőssége az övé, én csak segíthetek neki. A kislányom a Budapesti Gazdasági Főiskolára jár vendéglátás-turizmus szakra, most harmadéves. Őt egyáltalán nem érdekli a jog, szereti, amit tanul.

► Ha történelemben a magyar őstörténet a kedvence, zenében és borban is hasonló az ízlése?

Alapjaiban mindenevő vagyok. Elsőként a magyar népzene emliteném, noha más népek zenéjét is szeretem. Az egyik kedvencem a Muzsikás együttes. A zenei ízlésem tág határok között mozog a jazz-től a klasszikus zenéig, a Syrius-tól a Doors-ig. Mostanság a Budapest Bárt is szívesen hallgatom. De hogy mikor mit, az hangulat-, időjárás- és társaságfüggő. És mivel hegyaljai vagyok, szeretem a jó borokat is, mindig érdeklődéssel várom az új évjáratokat.

Kálmán Attila

Fotó: Rózsa Zsuzsanna

Intézze zökkenőmentesen munkaügyi folyamatait!

Munkajog Navigátor

A szolgáltatás több mint 200 folyamatábrával segít eligazodni a legbonyolultabb munkaügyi folyamatok között

- a jogszabályi háttér tömör magyarázatával,
- kapcsolódó bírósági döntésekkel és kommentárokkal,
- azonnal letölthető iratmintákkal.

www.complex.hu/jogtarnavigator

Próbálja ki: www.complex.hu/navigatordemo

 Wolters Kluwer